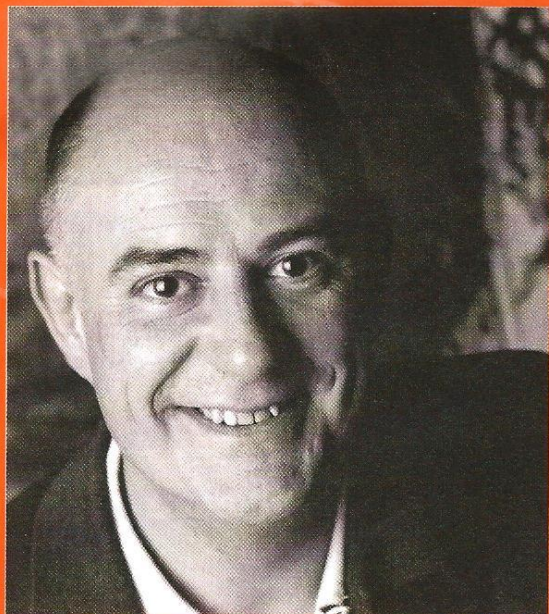

© J. GOVAERS

AVUI PARLEM AMB

JOMA

Has comentat abans que vas començar a publicar a disset anys...

—Als disset anys vaig publicar el primer Cresques, si no ho recordo malament. Però ja als quinze anys havia publicat acudits a la revista *Patufet*. Després vaig col·laborar amb *Or i Flama* i *L'Infantil*, que és ara *Tretzevents*, amb *Cavall Fort*, on publicava acudits a l'anvers de la portada —penso— i fins i tot amb *Serra d'Or*. Als divuit anys vaig entrar a la redacció d'*El Papus*. Em fascinava allò de l'humor "satírico-neurasténico".

Bé, la primera pregunta sembla obligada: quan va treure el nas per primera vegada aquest personatge?

—Quan tenia disset o divuit anys. Va ser durant una temporada breu, i ocupava una mitja pàgina. Evidentment era un personatge molt més tosc que no pas el Cresques d'ara.

La qüestió és que molts anys després, *Cavall Fort* em va proposar de crear un personatge per a la revista i jo vaig ressusitar en Cresques.

Qui és Cresques?

—No sé si és el nom del capità. De fet, quan els personatges se li adrecen, li diuen "capità", a seques. El nom del vaixell, tampoc no el deu ser. Cresques és un nom col·lectiu, global, de tot aquest món de pirates tan singulars.

I el nom?

—Crec que llegint un llibre d'història em vaig topar amb aquest nom, Jafudà Cresques, que era un cartògraf mallorquí d'ascendència jueva. Vaig escollir aquest nom per la seva sonoritat.

D'on va sortir, en Cresques?

Sincerament, penso que va ser fruit de la meua experiència com a lector de *Cavall Fort*. Recordo un còmic que anava de pirates, que es deia "L'illa dels cinc dits", i que em va cridar força l'atenció. Penso que aquella va ser, una mica, la gènesi del Cresques. Però també hi va haver altres referents. Per exemple, em fascinava molt en Sergi Grapes, sobretot com es movia el personatge.

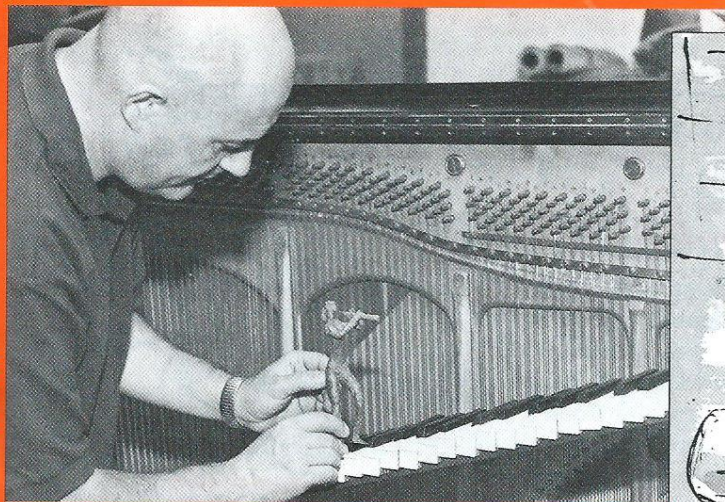
I què ens pots dir de la manera d'explicar les històries?

—Jo llegia molt la revista *Pilot*. No en recordo el nom, però hi havia un personatge que donava ordres a un altre, una mena de caporal i un soldat. No ho sé ben bé. Aquell còmic tenia una o dues pàgines i poques paraules. Era molt gràfic, molt visual. Aquesta forma narrativa m'agradava molt. Com també m'agrada que l'anècdota, el gag, formi part del mateix suport, jugar amb el llenguatge de còmic, relacionar els personatges amb altres personatges de la revista, posar els personatges entre les vinyetes, etc.

A tu, Joma, t'agraden els pirates?

—Home, m'he llegit *L'illa del tresor*, però tampoc no puc dir que sigui un fan dels pirates. De fet, crec més aviat en les temàtiques, en els temes. Aquests hi surten, apareixen i, aleshores, un cop trobat un tema, veus la possibilitat de treballar-hi. Les mateixes coses que el tema et suggereix, et fan continuar la recerca de noves coses que vols dir.

Ha variat molt la manera d'explicar aquestes històries de pirates?

—Al principi eren gairebé mudes. Després vaig passar a l'altre extrem, i tenien molts diàlegs. M'agradava no tant el que explicava, sinó com ho explicava.

Has de pensar que aquests pirates són una mica especials. Són molt domèstics per a reivindicar el valor de les coses senzilles. Són pirates que estenen la roba i la bandera, i freguen les cobertes

—coses que feien els pirates i que a mi m'agrada de realçar.

Ara estic jugant amb la calavera de la bandera com a personatge. També hi ha sortit un gos que, com tots els gossos, hi ha moments en què no saps on és. El capità no sempre hi surt. Pel que fa a la tripulació, se n'enrola de nova. Hi surt molta gent i això m'agrada, i el fet que no hi surtin personatges fixos no treu interès al còmic.

Quins són els darrers personatges que has convidat a participar?

—Vaig convidar unes mulates, perquè volia incorporar o jugar amb una certa sensualitat. L'excusa que el Carib era un mar de pirates va ser perfecta. També volia evitar que només sortissin personatges masculins.

Em penso que també tens una sirena com a personatge...

—La darrera dèria havia estat emancipar una mica la bandera. Aquesta descobreix que el seu rectangle és com una mena de vinyeta i ha vist les possibilitats d'emancipar-se i fer el seu propi personatge amb la calavera. Els altres protagonistes, de moment, estan de vacances. I també hi faig sortir una sirena, que és un personatge que té un cert toc enganyós perquè dins l'aigua sembla una banyista. I com que la bandera ha deixat de ser només bandera, i la sirena es pot confondre amb una banyista, entre aquests dos personatges hi ha una certa complicitat.

Per a acabar, et voldríem preguntar quina mena d'humor t'agrada.

—L'absurd, el poètic. Amb aquests pirates que mai no exerceixen de pirates, ha anat sorgint un món propi i irreal. El joc d'agafar uns personatges que no fan el que se suposa que haurien de fer, que generen el seu món propi —no fan abordatges, no fan de pirates—, és fruit de deixar-me portar per les meves intuïcions i dèries. No sóc polític ni he de fer que els meus personatges siguin políticament correctes. I per tant, a partir d'un escenari de pirates, puc jugar amb un munt d'idees i personatges, i amb un munt de maneres d'expressar-ho, d'investigar i de crear noves maneres d'explicar històries.

Text: JOAN DE DÉU PRATS

